

GOEDE ONDERSTEUNING ESSENTIEEL VOOR NIEUWE DIGITALE LEEROMGEVING

CASUS UNIVERSITEIT TWENTE

UNIVERSITEIT TWENTE.

Het was de projectgroep van de Universiteit Twente al duidelijk dat er iets moest veranderen aan de ondersteuning van de digitale leeromgeving. Om tot een heldere visie op de digitale leer- en werkomgeving (DLWO) te komen, schakelde Twente SURFnet in voor een visieworkshop. Onderdeel van deze workshop was een presentatie van Saxion over hoe zij de ondersteuning van de digitale leer- en werkomgeving (DLWO) via *instructional designers* hadden geregeld. “Dat deed niet alleen ons, maar ook de hele zaal beseffen dat we de ondersteuning echt moeten veranderen. Zeker als de toekomst richting *student driven learning* gaat,” vertelt projectleider Frank Snels.

“Er was best wat gemor over onze huidige digitale leeromgeving. Men vond het gebruik lastig en te complex. Veel van de huidige functionaliteiten worden dan ook niet gebruikt,” zegt Franks Snels, universitair informatiemanager bij de Universiteit Twente en projectleider voor de visievorming op de digitale leeromgeving (DLO). Dit was, naast dat het contract voor Blackboard afliep, een belangrijke aanleiding om met het visievormingstraject te beginnen. Twee uitgangspunten daarbij waren het Twents onderwijsmodel en *student driven learning* als stip op de horizon voor ICT en onderwijs. “Tijdens de eerste bijeenkomst van de projectgroep hebben we een presentatie gehad van het Twente University College ATLAS,” vertelt Jacky Nijhof, lid van de zevenkoppige projectgroep en coördinator Bureau Onderwijszaken bij de universiteit. “Ons masteronderwijs gaat in de toekomst behoorlijk veranderen en zal sterk gericht zijn op *student driven learning*, ofwel de student aan het stuur met veel individuele keuzemogelijkheden in plaats van een dichtgetimmerd programma. Dit heeft mede geholpen om onze visie te bepalen.”

Draagvlak creëren

Snels is aangesloten bij de special interest group DLWO van SURF en was zodoende op de hoogte van de workshops die het project Flexibele en persoonlijke Leeromgeving van SURFnet rond visievorming hierop organiseert. “Daarvan hebben we gebruik gemaakt om draagvlak te verkrijgen bij de studenten en docenten en om de opleidingsdirecteuren en het management erbij te betrekken. We hebben het collegelid, dat onderwijsondersteuning in haar portefeuille had, bereid gevonden om de aftrap te doen en een deel bij te wonen. Dat gaf gewicht aan de workshop.”

Omdat de studenten tijdens de workshop in aantal wat ondervertegenwoordigd waren, heeft de projectgroep twee weken later een soort gelijke workshop speciaal voor hen georganiseerd. “Hiervoor hebben we alle onderwijs-

vertegenwoordigers van alle studieverenigingen gevraagd, dat zijn er een stuk of 30. Deze input hebben we ook in de visie verwerkt,” legt Snels uit. “Studenten en docenten zijn ten slotte de personen waar het om draait en waar je de visie op wilt baseren.”

Vooronderzoek

Voordat de projectgroep aan het visievormingstraject begon, is er een vooronderzoek gedaan naar het huidige gebruik van de digitale leeromgeving. Daarvoor zijn ongeveer 40 docenten individueel geïnterviewd. In de gespreksverslagen zijn ook de wensen voor de toekomst vastgelegd. Snels: “Op die manier wisten we al wat de docenten graag wilden.” Tijdens dit vooronderzoek is ook een enquête gehouden onder een groot aantal studenten. Verder heeft de projectgroep bestaande onderzoeken erbij betrokken, zoals de Nationale Studenten Enquête, waarin ook vragen worden gesteld over de tevredenheid over de digitale leeromgeving. Dit gaf een goed beeld van wat er bij studenten leeft.

Uniformiteit

Een opvallend verschil was dat de docenten meer ontevreden over de huidige Blackboardomgeving waren dan de studenten. “Uniformiteit en stabiliteit kwam prominent bij de studenten naar voren als belangrijkste factoren,” legt Snels uit. “Over alle vakken heen moet de omgeving er hetzelfde uitzien en werken. En bij voorkeur ook in één leeromgeving. Het werd niet altijd gewaardeerd als een docent een eigen website had gebouwd met lesmateriaal.”

Uniformiteit is bij docenten minder in trek, zij willen het graag op hun eigen manier doen. “Dat dit voor studenten niet zo handig is, kwam tijdens de visieworkshop in een aantal discussiegroepjes heel duidelijk naar voren,” vult Nijhof aan. De groepjes gingen ook aan de slag met de vraag vanuit ondersteuning: hoe kun je docenten ontzorgen? Nijhof licht de uitkomst toe: “Voor het inrichten van de Blackboardsite vragen ze af en toe hulp van een collega-docent en is geen ondersteuning nodig. Wat betreft het organisatorische deel zien ze wel een grote rol weggelegd voor de ondersteuning. Daar willen ze gewoon geen ‘gedoe’ mee.”

Instructional designers

Saxion hogeschool presenteerde tijdens de visieworkshop van SURFnet over de digitale leer- en werkomgeving (DWLO) hoe de ondersteuning via *instructional designers* was geregeld. “Dit zijn alleskunnners die zowel technisch, organisatorisch als onderwijsinhoudelijk ondersteuning kunnen bieden. Een team van zeven mensen is speciaal aangesteld om het voor docenten aantrekkelijker te maken met Blackboard te werken,” legt Nijhof uit. “Dit zou ook heel goed bij de universiteit kunnen werken, maar het is ook een kostbare vorm, dus daar moet je dan wel middelen voor reserveren. Maar volgens Saxion is het team zichzelf al aan het terugverdienen.” Snels vervolgt: “Als projectgroep konden we wel aangeven dat er ‘iets’ moest gebeuren aan de ondersteuning, maar toen Saxion liet zien hoe ze de ondersteuning hadden ingericht en welke resultaten ze daarmee boekten, kreeg heel de zaal het gevoel: we moeten in beweging komen en iets veranderen. Een belangrijk resultaat van de workshop was draagvlak voor het feit dat we een serieus probleem hebben.”

Ondersteuning en kern-LMS

De ondersteuning vormt dan ook een van de twee pijlers in de toekomstvisie op DLO. Snels: “Sterker nog: als onze ondersteuning niet verandert, kunnen we net zo goed niet naar een nieuwe digitale leeromgeving overgaan.” De andere pijler is dat de Universiteit Twente naar een kern-LMS wil toewerken dat aan de ene kant ingericht is met basisfuncties die elke docent nodig heeft, en aan de andere kant als een integratieplatform fungeert voor functionaliteiten afgestemd op de benodigde werkvorm. “We hebben niet de illusie dat deze LMS al te koop is, maar het zit wel in de toekomstvisie en zal ook terugkomen in de aanbesteding. Daarin zetten we sterk in op het integratiedeel en met de mogelijkheid om alle toeters en bellen gewoon uit te zetten zodat het ook als kern-LMS te gebruiken is.”

In beton gegoten

Ook al is de toekomstvisie klaar, dat wil niet zeggen dat het werk er op zit. De afgelopen tijd is de projectgroep druk bezig het eindrapport onder de aandacht van opleidingsdirecteuren en college van bestuur te brengen, zodat, zoals Snels het verwoordt, het probleem goed in beton gegoten is. “Het CvB heeft het rapport bekrachtigd en formeel opdracht gegeven om onderzoek te doen hoe we de organisatie rond ondersteuning anders kunnen gaan inrichten. Mocht daar een extra investering voor nodig zijn dan zal niemand daar raar van opkijken.”

april 2016

SURFnet
admin@surfnet.nl
www.surf.nl/surfnet



beschikbaar onder de licentie Creative Commons Naamsvermelding 3.0 Nederland.
<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/nl/>